

جەسرەتەكانى ئەرىستۆكراتىكى تەرىك

رەخنە لە فاروق رەفىق

رزگار عومەر

rezgar@dengekan.com

ساینتی پۆژنامەى ھاوڵاتی لە رۆژی 2007\03\31 ووتاریکی " فاروق رەفىق " ی بە نیوی " دادگایى کردنى سەرانی بەعس و .. " بلاوکردۆتەووە . لە شیوەى نووسینی ناوێشانى ووتارەكە وا دیتە بەرچاو كە نووسەر بە تەمایە لە سەر دادگایى کردنى سەرانی بەعس و بابەتى تری پەيوەندیار بەم باسەووە بدوێ ، بەلام پوختەى ھەولێ ھەو لەو بوارەدا ئەوویە كە ئەو بە پشت بەستن بە ووتاریکی پێشووێ تری دەیەوێ بە خۆینەر بلێ كە ئەو ھەر زوو پێشبینى ئاكامەكانى ئەم دادگایەى کردوووە .

تا ئێرە ئاسایى كە ئەویش وەكو ھەر نووسەریكى تر ھەولەكانى خۆى بە بىر خۆینەر بێنیتەووە . بەلام گرفتى فاروق رەفىق لەو نووسینەدا یان با بلێن رەخنەى من لێرەووە نییە ، بەلكو لەو گۆشەپەدايە دايە كە ئەم لەم ووتارەش درێژە بە

ھەمان ئەو تێروانییە دەدا كە لە كتیبى " مالىكى ليكترازو ویزدانىكى بيمار " لە سەر رۆشنیىرى ئەرىستۆكرات وروژاندبووى .

ئەم وروژاندنە لەم دووا ووتارەى ئەوئەندە بە ھیزە كە خۆینەر ھىچ گرنگى بەشەكانى تری ووتارەكەى بە چاك یا بەخراب لە لا نامینى ، ئەم ووروزاندنە لە پەرەگرافى یەكەمى ووتارەكەى دايە ، من پێش ئەووی بێمە سەر خستە پووێ تێبینیەكانم ، ئەم پەرەگرافە بە تەواوى دەخەمە بەردەستى خۆینەرەران . لەم پەرەگرافە كاك فاروق دەلى :-

((چى لەو دەردناكتر ، كارەسات تر ، تراژیدی تر ھەيە كەسەر بەكۆمەلە خەلكىكى بىباك بیت ، سەر بەكۆمەلە خەلكىك كە ریزی بۆ خۆى نییەو قەدرى نەفسى خۆى وا لە پلەى سفردا ، كۆمەلە خەلكىك بىئاگا لە جیھان و بىئاگا لە پرنسیب و بەھاكان ، كۆمەلە خەلكىك كە ستەمكارو جەللادەكانى خۆى لە سەر شانىكى داناووە لەسەر شانەكەى دى جەورو ستەم و ناعەدالەتى داناووە بى باكانە سەرقالى ھەلپەرىنە ، كۆمەلە خەلكىكى ریاكار كە سەرقالى قوربانیدانە بۆ ستەمكارەكان ، نا بەتەنیا مەر سەر نابری بۆ ستەمكارەكان ، بەلكو خۆى وەكو مەریك دەكاتە قوربانى بۆ ستەمكارەكان ، خودایە خودایە ئەووە چ نەفرەتیکە لە كەسانى جدی وەكو من كراووە لە ناو ئەم كۆمەلە خەلكەى پى دەلین كورد ، خودایە خودایە ئەمە چ عەزابیکە ، چ دۆزەخیکە كە كەسانى جدی وەكو من تێیدا دەژین لەم جقاتەدا ! چى لەووە بێھودەتر ، بى مانا تر بەلام ئازاروی ترو بى ئومیدتر ھەيە كە تۆ وەك ویزدانىكى تەندروست و زیندوو وەك لىكۆلەرەوویەكى جدی و وەك نووسەریكى خاوەن ئىلتیزام بە پرنسیب و بەھا گەردوونییەكانەووە لەسەر شتەكان ئامادە بیت ، شىكردنەووەكان بخەیتە بەردەم جفاكەت ، پێشنيارەكان بەلام ئەو نەتخوینیتەووە گویت لى نەگرى و بى باكانە یارى بە چارەنووسى خۆى بكات و تۆش ئەووەت بۆ بمینیتەووە كە بلیت " من نەمگوت ئەمە روو دەداو ئاگات لە خۆت بیت " !))

نازانم بۇ خوينەران ، بەلام من خۇم لە دواي خويندەنەوہی ئەم پەرەگرافە ھەپەسام .رەنگە کاکی نووسەر ئەمە بە رەخنەییەکی جدی لە کۆمەلگە لە قەلەم بدا . چونکە پیناسەییەک کە خەلکی عەوام نا ، بەلکو کە خۆی بە بەرۆکی خۆیەوہ کردووہ بریتی یە لە کەسیکی جدی .ئەمە رەنگە ئاسایی بیته بەرچاوە ئەگەر لە بەر ھەر ھۆیەک ، بە نزیکتەین ماناوە لیکدانەوہی بەردەستی خويندەنەوہی ئەم پەرەگرافە پارزی بین . ئاسایی دیتە بەرچاوە ئەگەر بریار بەدین ئەم بەرزەفرینە لە چاوقایمی نووسەر بۇ لە قالب دانی ئەو مرۆفانەیی کە بەتیزەکانی بی ئاگان یان قبولیان نییە بەبی دەنگی بەرچ بەکەین .

فاروق لەم پەرەگرافە دوو وینە دروست کردووہ . وینەییەک لە خۆی ، وینەییەک لە کۆمەلگا .ھەردوو ئەم وینەییە بریتیە لە کۆی سەرجمی ئینفیعالاتی ئەو مامەلەییە کە ھەردوولا لە رابردوودا لە گەل یەکتەریان کردووہ ، کە فاروق نەیتوانیوہ لە تازەترین دەنگ ھەلبریندا بە ئیقاغیکی ھیمن یا رووکەشانە تەعبیری لی بکا . چونکە توورەیی و نەفرەتیکی بی سنووری لە بەرامبەر ئەو کۆمەلگایە لە لا دروست بووہ ، چونکە ھەر بە پی ی ئەو ووتارەیی خۆی بی کۆمەلگە ئاگای لی نیە یان پشتی تیکردووہ . ئەم پشت تیکردنەیی کۆمەلگە ئەگەرچی شیوہی جیاوازی ھەبووہ ، بەلام فاروق یەکرەنگی دەکا و چری دەکاتەوہ کە ناچارەپەنا بباتە بەر ھیزیکی تری گەورەتر لە خۆی و لە کۆمەلگە . ئەو بە پرسیار کردن لە خودا کە بوچی ئەوی لە کۆمەلگای کوردی داناوہ ، خودا دەکاتە ھیزی یەک لا کەرموہ لە حەق بوونی بوونی فاروق و ناحەق بوونی کۆمەلگا .دەکرچ ھەر مرۆفیک کە برۆای بە خودا ھەبی ھانای بۇ ببات ، بەلام ھانا بردنی فاروق ، پرسیار کردنی بەزەیی و رەحم نیە لە خودا ، بە قەدەر ئەوہی نیشان دانی پلەو پایەکی ترە لە خۆی لە بەرامبەر کۆمەلگە . فاروق لە شیوہی چینی پرسیارکە ، لە زمانی خۆیەوہ گلەیی و زولم نامایی قەدەری خۆی لە شیوہی پرسیار دەخاتە بەردەم خودا ، کە چەندە غەدرە ئەوی لەو کۆمەلگایە کە ناوی کوردە خەلق کردووہ . زمانی پرسیار کردنەکەش زمانی مرۆفیک سادە نییە ، بەلکو زمانی مرۆفیک نایابە کەپەیی بە "حەقیقەت" ی رەھا بردووہ ، بەلام لە گۆشەییەکی تەریکی کۆمەلگا پیش ئەخواتەوہ کە چۆن مرۆفەکان نەک ھەر مەر بۇ سەرکردەکان سەردەبرن ، بەلکو خۆشیان وەکو میگەل لەیەک سیفەتدا ھاوبەشن کە ریاکارن ، دەمی سەما بۇ دەسەلات دەکەن دەمی خۆیان بۆیان بەکوشت دەدەن .

ئەو زمانەیی فاروق پی ی دەدوێ زمانی پیغەمبەری ھەموو ئاینە رەنگاوە رەنگەکان بووہ ، بە یەک جیاوازی سەرەکی ، ئەوان ھەموویان بەلای کەمی بەر لە کۆمەلایەتی کردنەوہی باوەرەکانیان ، بەشیوہییەکی سادەو بە تەوازووەوہ باسی جیاواز بوونی خۆیان لە کۆمەلگە دەکەن . بەلام فاروق لەو عەرشە زەنگەراییەیی بۇ عەزیم بوونی خۆی لەبەرامبەر عەوام ی کۆمەلگە دروستی کردووہ ناتوانی ببزوێ . نووسینەکانی ، بەرھەمەکانی ،پرۆژەو ئەلئەرناتیقەکانی پیش ئەوہی لە خالی کۆنەپەرستیدا کۆببنەوہ ، لە نەبوونی سادەترین پەرسنسیبی کۆمۆنیکەیشن و ریز گرتن لە مرۆف یەک دەگرنەوہ .